

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK

TOIMINTAKERTOMUS **2014**

Turvanasi - ympäri vuorokauden, vuoden jokaisena päivänä

TOIMINTAKERTOMUS
2014

Julkaisija

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Teknikontie 4, 01530 Vantaa
p: 09-8394 0000
pelastuslaitos@ku-pelastus.fi
http://www.ku-pelastus.fi

Toimituskunta

Marko Partanen
Simo Ekman

Kuvat ja taitto

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimii alueensa yleispelastusviranomaisena. Pelastuslaitoksen toiminta-alueeseen kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula sekä Vantaa.

Kannen kuva:
Klaukkalaan sijoitetusta kevyestä pelastusyksiköstä löytyy Cobra-sammutusleikkuri.

sivu 4

Pelastuslaitos

sivu 6

Pelastustoiminta

sivu 10

Ensihoitopalvelut

sivu 14

Turvallisuuspalvelut

sivu 20

Hallinto

sivu 23

Talous

Hyvä vuosi hyvän henkilökunnan kanssa

Toimintavuoden alussa maamme pelastustoi-
meen oltiin tekemässä rakennemuutosta, jossa
alueita yhdistelemällä oli tarkoitus vähentää
laitosten määrä puoleen, yhteentoista. Olimme
henkisesti valmistautuneet yhdistymään Itä-
Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Sisäministeriö ajoi kuitenkin rakenneuudis-
tuksen alas ja toi tilalle 7,5 M€:n säästötavoit-
teen. Ilmoitimme uhmakkaasti, että emme
ole niissä talkoissa mukana, koska olimme
säästäneet jo vuosia Vantaan kaupungin edel-
lyttämällä tavalla ja olimme saavuttaneet
paikan maan kustannustehokkaimpana pelas-
tuslaitoksena.

Tavallaan olimme kuitenkin säästötalkoissa
mukana. Teimme vuonna 2014 1,3M€:n
ylijäämäisen tuloksen, joten säästimme yksin
yli kuudesosan koko säästöpotista. Loput
6,2M€ jäi 21 muun laitoksen säästettäväksi.

*Hyvän positiivisen tuloksen saavutimme
kolmella tapaa:*

Saimme neuvoteltua paloautojen todellista
käyttöikää vastaavan kirjanpidollisen poisto-
ajan. Paloautojen lyhyt poistoaika rasitti talout-
tamme tarpeettomasti. Paloilmoitinlaitteiden
toistuvista erheellisistä hälytyksistä ryhdyttiin
laskuttamaan, mikä kartutti kassaa. Lisäksi
säästöjä saatiin henkilöstömenoissa. Keskijoh-
toon auenneita vakansseja ei enää täytetty.
Täyttämättömien vakanssien työ ei kuitenkaan
kadonnut mihinkään, vaan työ oli jaettava laa-
jalle sektorille koko pelastuslaitoksen henkilös-
tölle.

Elokuussa meille kantautui ilouutinen, saim-
me tietää, että olemme työilmapiiiriltämme
Suomen paras pelastuslaitos. Siitä kertoivat
kaksi eri tutkimusta: Kunta10-tutkimus ja sisä-
ministeriön / työhyvinvoinnin seurantaryhmän
teettämä työilmapiiirikartoitus.

Laitoksemme viranhaltijoilla onkin ollut
kysyntää erilaisissa valtakunnallisissa projek-
teissa ja työryhmissä. Viimeisimpänä varautu-
mistoimistomme kehittämää kuntien
jatkuvuuden hallintaa mittaavaa järjestelmää
käytettiin mallina, kun valtakunnalliseen
projektiin tarvittiin kuntien varautumista
mittaava työkalu.

Olen huomannut, että henkilöstölle pitää
antaa tilaa toteuttaa hyviä suunnitelmiaan,
ei pidä jäädä esteeksi, vaan miettiä mukana,
miten asia saadaan maaliin.

Niin teemme jatkossakin. Nykytilanteemme
on hyvä.

Pekka Vänskä

Pekka Vänskä
pelastusjohtaja

Pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ylläpitää pelastustoimen järjestelmää ja tuottaa pelastustoimen palvelut Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Tuusulan ja Vantaa kaupunkien / kuntien alueella. Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti pelastuslaitos tuottaa myös ensihoidon palveluita näiden kuntien alueella, yhteistyössä sairaanhoitoalueiden sekä alueen yksityisten yritysten kanssa.

Pelastuslaitos on kunnallisena liikelaitoksena sijoitettu Vantaan kaupungin hallintoon. Pelastuslaitoksen toiminta alkoi 1.1.2004. Vuosi 2013 oli laitoksen kymmenes toimintavuosi.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos haluaa olla alueensa kuntien hyvinvoinnin, vetovoimaisuuden, kilpailukyvyn ja myönteisen kehityksen edistäjä. Pelastuslaitos tukee alueensa kokonaisturvallisuuden kehittymistä tehokkaalla pelastustoimen ja ensihoidotoiminnan palvelurakenteella. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tavoitteena on näin yhteiskunnallisen kokonaisturvallisuuden lisääntyminen.

Toiminta-ajatus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa ja ylläpitää turvallisuutta.

Se toteuttaa tätä toiminta-ajatustaan tuottamalla turvallisuutta riskianalyysityöllä, turvallisuuskouluttamalla, asiantuntipalveluilla, tarkastamalla, valvomalla, valistamalla, valmiussuunnittelemalla ja varautumalla.

Turvallisuutta pelastuslaitos ylläpitää toimintavalmiudella, pelastamalla, rajoittamalla, varoittamalla, suojaamalla, ensihoitamalla ja varautumalla. Turvallisuutta tuotetaan ja ylläpidetään yhteistyössä muiden viranomaisten ja laitosten, alueen kuntien, kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Visio

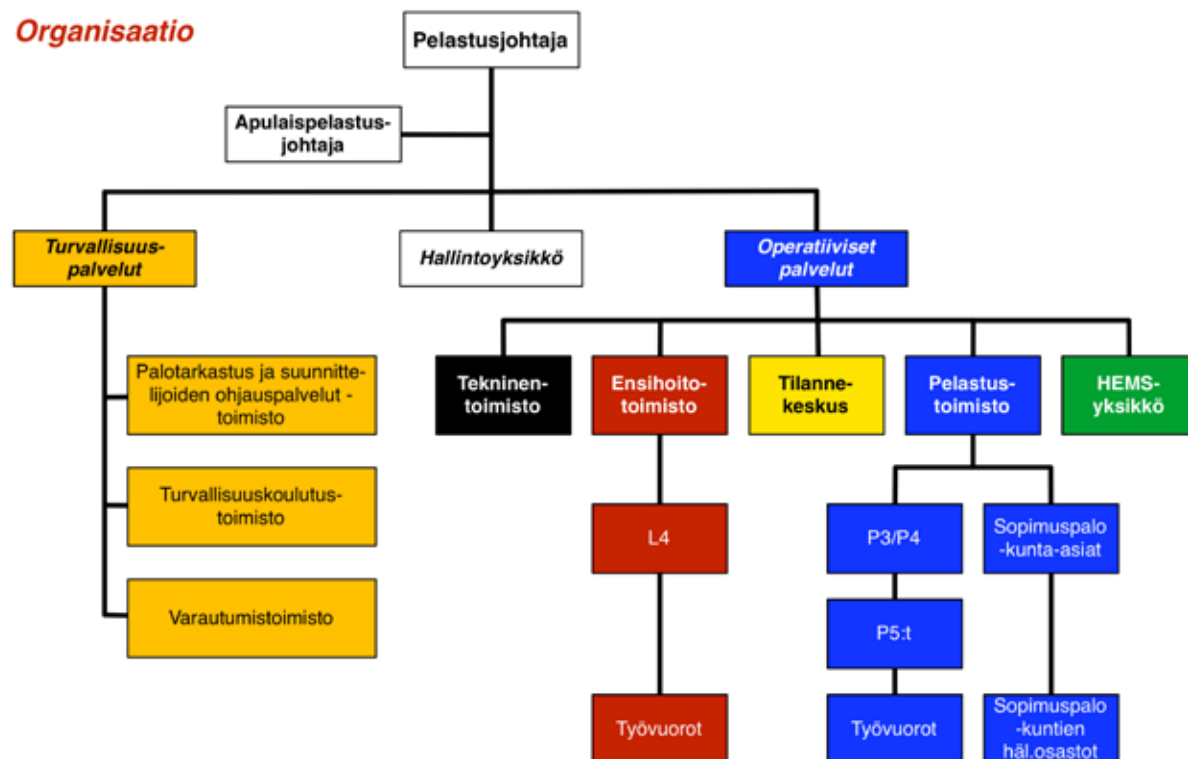
- Keski-Uudellamaalla on hyvä turvallisuuskulttuuri sekä tehokas pelastustoimi ja ensihoidotoiminta.
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on arvostettu.

Visio korostaa hyvän turvallisuuskulttuurin merkitystä. Se sisältää ajatuksen, kuntalaisista, kunnista, yrityksistä ja laitoksista, jotka osavat ennakoida onnettomuusriskit sekä tekevät omasta elämästään ja toiminnastaan mahdollisimman turvallisen

Onnettomuustilanteissa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos haluaa toimia tehokkaasti, mikä tarkoittaa järkevästi organisoitua ja kohdennettua, nopeaa toimintaa.

Vision kolmas teema nostaa esiin arvostamisen ja sitä kautta työhyvinvoinnin ja -tyytyväisyyden. Pelastuslaitos haluaa olla tunnettu hyvänä työpaikkana, tehokkaana työyhteisönä ja arvostettuna yhteistyökumppanina.

Organisaatio

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta 2014

Puheenjohtaja

Juha Nyberg, laivuri, Vantaa

Varapuheenjohtaja

Nordström Ralf, talous- ja hallintojohtaja, Vantaa

Jäsenet

Järvimaa Taru, eläinlääketieteen lisensiaatti, Hyvinkää

Lindholm Teuvo, eläkeläinen, Hyvinkää

Perttu Helinä, rehtori, Järvenpää

Taavitsainen Mikko, kommodori evp, Järvenpää

Makkonen Toni, tutkija, Kerava

Kauranen Erkki, veturinkuljettaja, Kerava

Salonen Timo, eläkeläinen, Mäntsälä

Pienimäki Santeri, fm, yrittäjä, Mäntsälä

Jaspa Marjo, kehitysjohtaja, Nurmijärvi

Lappalainen Mira, työterveyshoitaja, Nurmijärvi

Palviainen Erja, liiketalouden tradenomi, Pornainen

Huhtaluoma Timo, yli-insinööri, Tuusula

Lahdenperä Tuula, peruskoulun opettaja, Tuusula

Johtokunnan sihteeri Siurola Teija, johdon sihteeri

Toiminta-alue

8 kaupunkia / kuntaa

Pinta-ala n. 1986 km²

Aukkaita 438 554 (31.12.2014)

9 paloasemaa
3 sairaankuljetusasemaa

1 päivystävä päällikkö
2 päivystävää palomestaria
9 pelastusyksikköä
1 karkiyksikkö
1 raskas pelastusauto
4 nostolava-autoa
3 säiliöautoa

1 päivystävä lääkintäesimies
12 hoitotason ambulanssia

31 sopimuspalokuntaa

Pelastustoimisto

Pelastustoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palomiehet hälytettiin 6411 kertaa keikalle. Tehtäviä oli alle neljä prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Palomiehet hälytettiin erilaisiin tulipaloihin 723 kertaa. Yli puolessa tapauksista (52%) tulipalo oli saanut alkunsa ihmisen toiminnasta. Toiseksi yleisin palon sytyttäjä oli koneen tai laitteen vika (28%). Tulipaloissa menehtyi kolme henkilöä ja loukkaantui 31 henkilöä, edellisvuoteen verrattuna kuolemantapauksia oli kaksi enemmän, mutta loukkaantuneita 13 vähemmän. Tulipalojen omaisuusvahingot pienenevät edellisvuoteen verrattuna lähes miljoonalla eurolla.

Liikenneonnettomuus oli syynä 967:ään hälytykseen, mikä on kahdeksan onnettomuutta vähemmän kuin edellisvuonna. Kahtena vuonna peräkkäin liikenneonnettomuuksia on sattunut alle tuhat kertaa. Viime vuosia aiemmin alle tuhanteen liikenneonnettomuushälytykseen on päästy vuonna 2007.

Paloauto lähti tehtävälle keskimäärin 1:20 minuutissa. Palopaikalle palomiehet ehtivät ja aloittivat pelastustyön valtakunnallisten normien mukaisesti. Pelastustoiminnan riskialueen mukainen toimintavalmiusaika alittui 78 prosentissa tehtävistä kun vaatimus on 50%. Ensimmäinen pelastusyksikkö ehti onnettomuuspaikalle keskimäärin 7:33 minuutissa. Ajoissa ei ollut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen verrattuna.

Automaattisten paloilmoittimien antamiin hälytyksiin lähdettiin 1 263 kertaa, määrä väheni noin kuudellakymmenellä tehtävällä edellisestä vuodesta.

Kehärataan perehdyttiin

Vantaalla Tikkurilasta lentokentän kautta Martinlaaksoon rakennettava junaliikenteelle tarkoitettu Kehärata kulkee paljon maan alla. Pelastuslaitoksen henkilöstö perehtyi sen riskeihin ja harjoitteli pelastustoimintaa. Eteläisen alueen kaikki työvuorot tutustuivat Kehäradan asemiin ja sammutusjärjestelmiin sekä hankki rataa liittyvää paikallistuntemusta.

Pelastuslaitos harjoitteli Kehäradalla yksittäisiä eri toimintoja kuten palovesijärjestelmien käyttöä. Kehäradan pelastustöitä varten tehtiin monia ohjeistuksia. Radan pelastussuunnitelma tarkennettiin työnaikaisesta riskeistä vastaamaan loppukäytön riskejä.

Purkukoura otettiin käyttöön

Tulipalojen sammutus- ja raivaustöissä otettiin käyttöön paloauto, jossa on purkukoura. Siitä saadut kokemukset ovat rohkaisevia ja tuoneet muokanneet tietyiltä osin sammutustaktiikkaa tulipaloissa. Purkukoura-auto on lähtövalmiina Keravan paloasemalla. Palomiehet opiskelivat päivän ajan laitteen tekniikkaa valmistajan opastuksella. Sen jälkeen laitetta on opeteltu harjoittelemalla sillä aluksi päivittäin ja myöhemmin tarpeen mukaan.

Play Station -sukupolvi oppii helposti vivuston käytön, mutta työsilmä kehittyy vain tehtäviä tekemällä. Laitteen ominaisuudet ja käytön rajoitukset on osattava ennen tehtäville lähtöä.

Keravan autossa on nostopuomi, taittopuomi ja jibi, joista kahdessa viimeisessä on teleskoopit. Jibin päässä on koura. Koura ja kääntöpöytä, jossa nostopuomi on kiinni pyörivät 360 astetta, muut varret liikkuvat ylös tai alas.

Keravalla on todettu kourankäytön hyötyjä. Kaksi ylitse muiden niistä on, että miesten ei tarvitse mennä enää katolle katonavaustoihin sekä raivausnopeudessa koura peittoaa perinteiset menetelmät.

Miehittämätön purkukoura voidaan ajaa lähelle palokohdetta vaikka savun sekaan. Sitä voidaan ohjata etäältä kauko-ohjaimella. Tulipaloissa palomies on ohjannut purkukouraa nostolava-auton korista, sillä kouraan ja sen tarttumakohtaan on oltava näköyhteys.

Palomiehet FinnHEMS-lääkäriyksikössä

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella ja helikopterioperaattori Skärgårdshavets Helikoptertjänst AB:lla on sopimus HEMS-pelastajista. Sopimuksen mukaan pelastuslaitoksen palomiehet työskentelevät FinnHEMS 10 -lääkärihelikopterin miehistön jäseninä. Kaikkiaan seitsemän palomiestä kuuluu HEMS-pelastajainkiin. Siihen kuulu yksi vanhempi HEMS-pelastaja, viisi vakituisesti FinnHEMSin tukikohdassa työskentelevää ja yksi paloasemalla yksi täysin koulutettu HEMS-pelastaja työskentelee palomiehenä mutta valmiina siirtymään HEMS-pelastajaksi tarvittaessa. HEMS-pelastajan taitojen ja valmiuksien ylläpitokoulutukseen kuluu vuodessa yhden kuukauden työaika. Koulutuksista merkittävä osa on lennonharjoittelulaitteella tehtävät miehistöyhteistyö- ja mittarilentoharjoitukset, niitä tehtiin Suomen Ilmailuopistolla Porissa ja Eurocopter Training Academyssä Saksan Donauwörthissä. HEMS-pelastajat opiskelevat myös ensihoidon teoriaa ja simulaatioharjoituksissa, joita pitävät FinnHEMSissä työskentelevät HUS:n osastonlääkärit. Toimintavuoden aikana HEMS-pelastajainkiin koulutettiin kaksi uutta palomiestä.

FinnHEMS 10 -lääkäriyksikkö hälytettiin keikalle 2303 kertaa. Määrä on 7,5 % enemmän verrattuna edellisvuoteen. Yleisimmin (24,6%) FinnHEMS-lääkäriyksikkö hälytettiin tajuttomuuskohtaukseen, näitä tehtäviä oli noin neljännes kaikista tehtävistä. Toiseksi yleisin (23,4%) tehtävä oli sydänpysähdys, näitä tehtäviä oli reilu prosentti vähemmän kuin tajuttomuuskohtauksia.

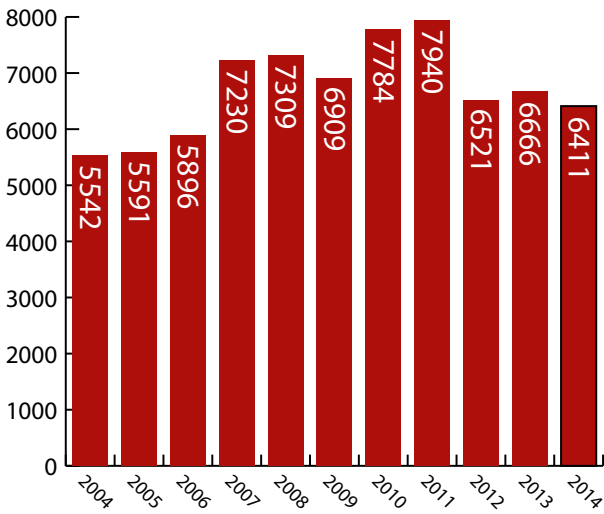
Kaikista hälytyksistä vajaa puolet suuntautui Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminta-alueelle. FinnHEMS 10 -lääkäriyksikkö hoiti tehtävän maayksiköllä 40%:ssa tapauksessa kaikista tehtävistä.

Toiminta-alueen ensihoitajien on mahdollista konsultoida puhelimella FinnHEMS-lääkäriä potilaan hoidosta. Konsultaatiopuheluiden määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta, toimintavuonna ensihoitajat soittavat FinnHEMS-lääkärille melkein 8000 kertaa.

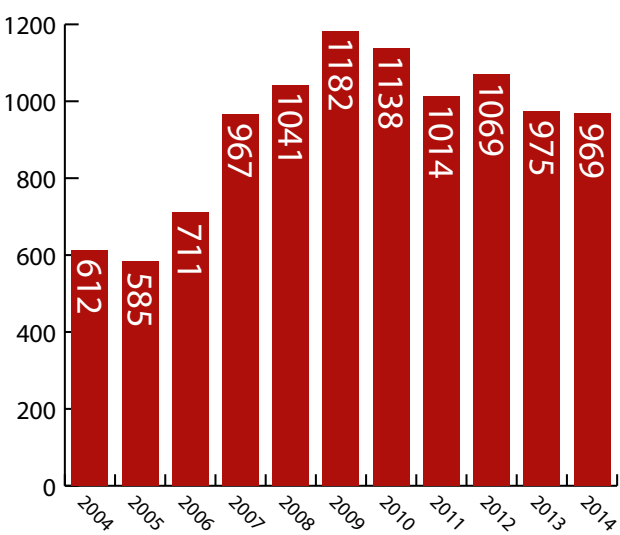

Puolustusvoimien henkilöpuhdistuslinjan (HePuLi) pystyttämistä harjoiteltiin useaan kertaan vuonna 2014. Aiheeseen liittyvää koulutusta järjestettiin myös sopimuspalokunnille.

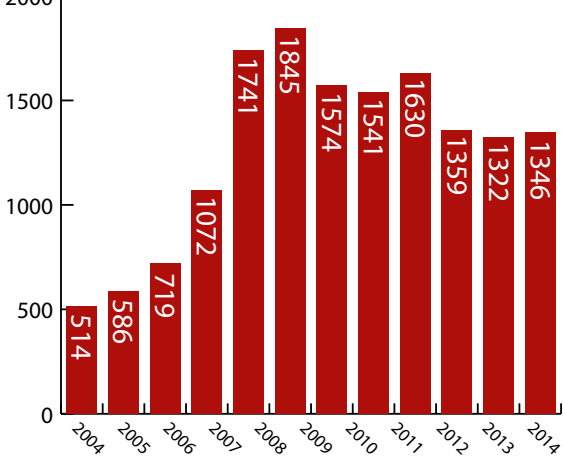
Pelastustoimen tehtävät 2014
kokonaismäärä

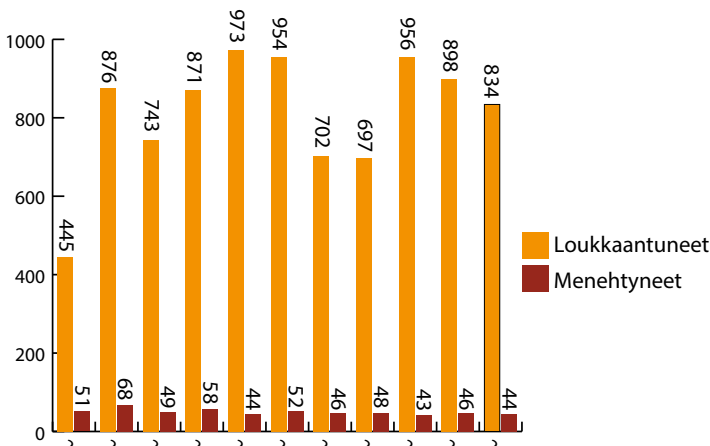
Liikenneonnettomuudet 2014

Pelastusyksiköiden ensivastetehtävät
2014

Onnettomuuksissa loukkaantuneet
ja menehtyneet

Ensihoitotoimisto

Ensihoitajien ja kenttäjohtajan tehtävät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Ambulanssi ja kenttäjohtajan yksikkö hälytettiin vuoden 2014 aikana 31 103 kertaa. Lisäystä edellisvuoteen tuli 9%; korkeariskisissä tehtävissä lisäys oli 3, keskisuuren riskin tehtävissä 10, muissa kiireellisissä 4 ja kiireettömissä tehtävissä 20 prosenttia. Paloauto hälytettiin kiireelliseen ensihoito-tehtävään lähimpänä yksikkönä 1 349 kertaa, mikä on hieman enemmän kuin vuonna 2013.

Ensihoitajat saivat tehtäviltään 79 asiakaspalautetta, niistä 13 oli positiivisia. Tehtävämäärään suhteutettuna palautteita saatiin vähän.

Potilaiden tavoittamisviiveet pysyivät ensihotoinnista vastaavan Helsingin- ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin palvelutasopäätöksen mukaisina kaikkien kiireellisyysluokkien tehtävissä.

Työturvallisuuskoulutus keräsi kiitokset

Pelastuslaitos järjesti helmikuussa ensihoitajilleen kaksi samansisältöistä työturvallisuuspäivää. Ensihoitajat ovat kokeneet työturvallisuusasiat ajankohtaisiksi keikoilla kohtaamiensa uhka- ja vaaratilanteiden takia. Huoli työturvallisuudesta nousi esiin myös Kunta10-tutkimuksessa.

Käytännönläheinen koulutus järjestettiin yhteistyössä poliisin kanssa. Poliisit pitivät luennon ja esittivät tehtävärasteilla hankalia potilaita. Poliisit heittäytyivät rooliinsa aidontuntuisesti. Hoitovälineitä rasteilla ei käytetty ollenkaan, vaan niillä harjoiteltiin ensihoitajille uudenlaisia asioita, kuten uhkaavan henkilön puhuttamista ja parityöskentelytaktiikkaa uhkatilanteissa.

Työturvallisuuspäivässä harjoiteltiin myös vaarallisten aineiden onnettomuuksissa tarvittavien suojavälineiden käyttöä sekä potilasevakuointia korkealta pelastuslaitoksen nostolava-auton avulla.

Pelastuslaitoksen työturvallisuuspäivä keräsi ennätyspositiivisen palautteen. Suurin osa henkilöstöstä kertoi koulutuksen ylittäneen odotukset, lähes kaikki osallistuneet kertoivat voivansa hyödyntää oppeja työssään. Palautteen määrä ja positiivisuus yllätti lääkintäesimies Janek Anderssonin. Yleensä harjoituspalautte on keskinkertaista ja sitä tulee vähän.

Hyvä palaute kiiri pelastuslaitoksen ulkopuolellekin ja työturvallisuuspäivän kouluttajat kävivät tarjoamassa koulutusta myös kollegoilleen pelastuslaitoksen ulkopuolella.

Tilapäisen ensihoitopaikan telttakalustoa käytettiin useassa harjoituksessa. Harjoituksien avulla kalustoon liittyviä ohjeistuksia ja toimintamalleja kehitetään.

Uhka ja vaara ovat totta

Käytäntö osoittaa, että uhka- ja vaaratilanteiden harjoittelulle on tarvetta. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitajat tekivät 17 uhka- ja väkivaltailmoitusta, joista kaksi johti rikosilmoitukseen. Eniten tilanteissa oli koettu suullista tai henkistä väkivaltaa, kipua aiheuttavaa fyysistä väkivaltaa kohtasi neljä ensihoitajaa.

Ensihoitajien työturvallisuusasioihin on muutenkin paneuduttu. Työturvallisuuteen liittyviä välineitä on tarkistettu ja päivitetty tarpeeseen paremmin sopiviin malleihin.

Ensihoidon ajoneuvokalustoa uusittiin suunnitellusti, käyttöön otettiin neljä uutta ambulanssia.

Defibrillaattoreita lentoasemalle

Pelastuslaitos hankki ja toimitti kolme maallikkodefibrillaattoria Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Kuka tahansa voi käyttää laitteita hädän hetkellä. Kun potilas lyyhistyy eikä herää ravisteluun ja puhutteluun eikä hengitä, tulee defibrillaattori ottaa käyttöön. Defibrillaattori neuvoo puhumalla mitä pitää tehdä, kun sen kytkee päälle.

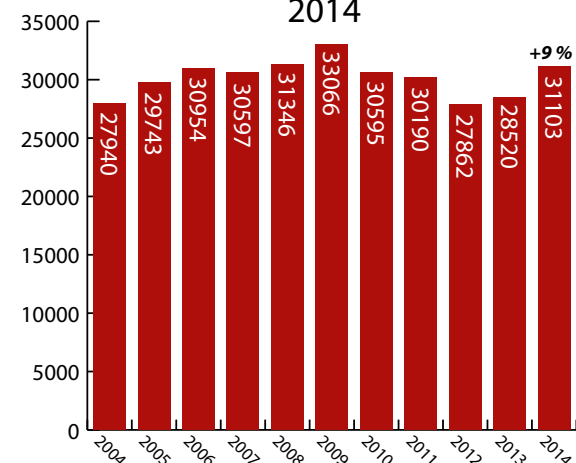
Potilasturvallisuustyöryhmässä

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi suositusten laatu- ja potilasturvallisuudesta. Pelastuslaitoksen edustaja on työskennellyt HYKS akuutin laatu- ja potilasturvallisuustyöryhmässä, joka kartoittaa yhteisiä mittareita, joilla toimintaa ja laatua voidaan seurata.

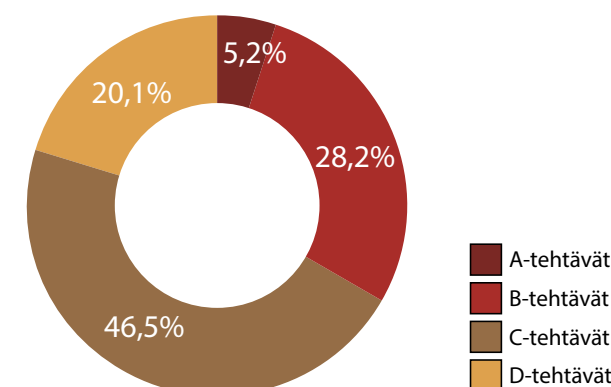
Pelastuslaitos on työstänyt laatu- ja potilasturvallisuussuunnitelmansa ja ryhtynyt jalkautamaan sitä kentälle.

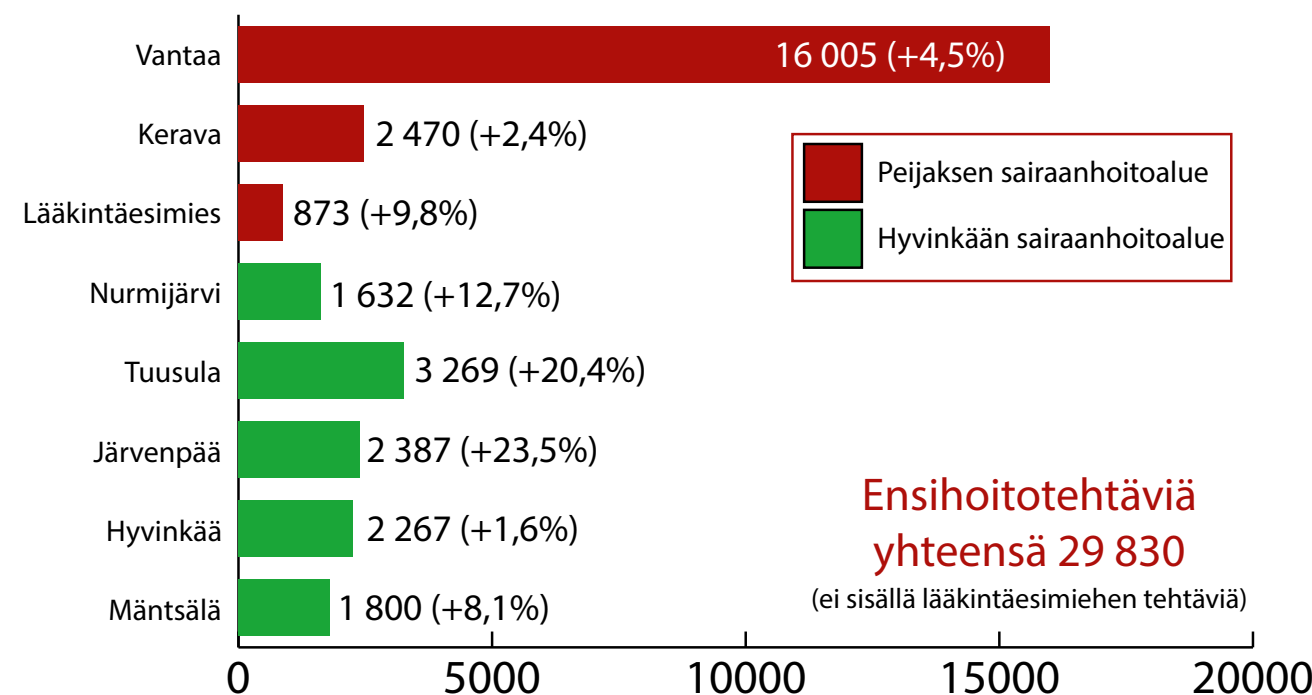
Ensihoito- ja sairaankuljetustehtävät 2014

Ensihoito- ja sairaankuljetustehtävät kiireellisyysluokittain 2014

Ensihoitotehtävät kunnittain 2014

Turvallisuuspalvelut

Valvonta

Pelastuslaitos teki palotarkastuksen 4771 asuinrakennukseen, mikä on kolme prosenttia yli tavoitteen. Valvontakohteisiin tehtiin 1487 valvontakäyntiä, mikä jäi yhdeksän prosenttia tavoitteesta. Muita valvontatoiminnan suoritteita kuten tarkastuksia, kemikaalilain alaisia toimenpiteitä, asiakirjavalvontaa ja asiantuntijapalveluita tehtiin 13 930 kappaletta.

Palotarkastuksia kohdennettiin pelastuslain mukaisesti aiempaa tarkemmin riskikohteisiin, jotta vaikuttavuus parantuisi.

- On ollut edelleen haastavaa määrittää tapa, miten mitata valvonnan vaikuttavuutta. Valvontasuoritteiden vakioimisessa on myös vielä töitä, riskienhallintapäällikkö Vesa-Pekka Tervo sanoo.

Erheellisten paloilmoitusten laskutuskäytäntö on vakiinnutettu, mutta laskutus ei ole vähentänyt virrehälytyksiä toivotulla tavalla.

Pelastuslaitoksen johtokunta päätti vapauttaa nuohouksen vapaalle kilpailulle 1.1.2015 alkaen. Päätöstä edelsivät Hyvinkäällä ja Pornaisissa aiemmin lakkautetut piirinuohousjärjestelmät. Pelastuslaitoksen johtokunta odotti, kunnes nuohouksesta ilmestyi Sisäministeriön lupaama väliraportti, joka kuitenkin ei ottanut kantaa järjestämistapaan. Sitten johtokunta pyysi lausunnot kunnilta. Neuvotteluiden jälkeen johtokunta päätyi vapauttamaan nuohouksen kilpailulle koko toimialueella.

Uusmaalaista yhteistyötä

Uudenmaan pelastuslaitosten HIKLU-yhteistyön puitteissa tarkasteltiin paloasemaverkoston kattavuutta koko Uudenmaan alueella. Tarkastelussa huomioitiin laskennalliset omaisuus- ja henkilövahinkoriskit.

Aiemmin vastaavaa tarkastelua on tehty yhden kunnan ja aluepelastuslaitoksen alueella, mutta koko maakunnan alueella tarkastelua ei aiemmin oltu tehty.

Tarkastelussa selvisi, että pelastuslaitosten rajojen seudulla on edelleen haasteellisia alueita. Niiden tilannetta voitaisiin parantaa pelastuslaitosten yhteistyöllä.

Uudet ja aiempaa tarkemmat tiedot alueen rakennuksista ja toiminnoista mahdollistavat saavutettavuudeltaan optimaalisen paloasemaverkon suunnittelun.

- Nyt on mahdollista esittää perusteltu malli järkevälle paloasemaverkolle, ja se on mahdollista toteuttaa pelastuslaitosten yhteistyöllä, Vesa-Pekka Tervo sanoo.

Kohteet, joilta edellytetään poistumisturvallisuusselvitystä kartoitettiin entistä paremmin. Kohteiden tunnistamiseksi oli käytössä pelastuslaitoksen omien tietokantojen lisäksi Aluehallintoviraston ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tietokannat. Kohteiden valvonta tiivistettiin muutaman tehtävään erikoistuneen palotarkastajan tehtäväksi. Sillä tavoin voidaan varmistaa edellä tarkoitettujen kohteiden valvonnan laatu.

TUTOR max isoille asiakkaille

TUTOR -turvallisuustoiminnan riskienarviointijärjestelmässä hyödynnettiin myös laajinta TUTOR max -versiota. Asiakkaana oli esimerkiksi kunnan sosiaali- ja terveystoimi, jolloin toimialan johtoryhmä osallistui merkittävällä panoksella toiminnan oma-arviointiin ja tulosten purkuun.

Analyysivaiheessa toimiala ja pelastuslaitos muodostivat yhteisen näkemyksen tarvittavista toimenpiteistä. Uusi valvonnan työmuoto haastaa myös pelastuslaitoksen henkilöstön kehittämään työskentelytapansa. Valvontatoimiston päällikkö Yrjö Jalava kiittelee henkilökuntaansa.

- Valvontatoimiston henkilöstö teki yhden parhaista tuloksistaan koko aluepelastuslaitosajana, Jalava sanoo.

Pelastuslaitoksen valvontatoimisto panosti asiakkuuksiinsa. Isoille sosiaali- ja terveysalan asiakkaille nimettiin henkilökohtaiset kontaktit, "omatarkastajat". Yksi ja sama palotarkastaja hoiti kohteen valvonta asiat alusta loppuun. Työtä tehtiin yhdessä turvallisuusviestintä- ja varautumistoimiston kanssa, näin koh-

teelle voitiin tarjota kokonaisvaltainen ennaltaehkäisy paketti. Eräs isoista asiakkaista oli Sosiaali- ja terveysalan turvallisuuspalkinnon 2015 voittanut Eteva. Palkintolautakunnan mukaan Eteva kuntayhtymässä on selvästi kokonaisvaltainen näkemys turvallisuuden kehittämisestä. Eteva puolestaan kiitteli Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta hedelmällisestä yhteistyöstä. Yhteistyössä ryhdyttiin muun muassa tekemään maailmanlaajuisestikin harvinaista selkokielistä vammaisten turvallisuusopasta, jonka valmistui vuonna 2015.

- Erityisesti tekemisessä oli hankalaa Suomen kieli. Vaikka olen opettanutkin sitä, niin selkokielen tuottaminen oli erityisen työlästä, Leena Malinen sanoo.

MPK:n kanssa

Pelastuslaitos tiivistä Maanpuolustuskoulun (MPK) kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhteistyössä valmisteltiin järjestelmää, jolla MPK:n erikoisosaamista saadaan tarvittaessa pelastuslaitoksen avuksi. Tällaisia tilanteita voisi olla esimerkiksi puhdistuslinjojen käyttö pitkäkestoisten kemikaalitehtävien yhteydessä.

Turvallisuuskoulutustoimisto

Marraskuun lopulla pidetty Paloturvallisuusviikko oli turvallisuuskoulutustoimiston työtä läpi projekti. Sitä valmisteltiin pitkään ja huolella. Paloturvallisuusviikko alkoi valtakunnallisella Päivä paloasemalla – kampanjalla ja päättyi kansainväliseen palovaroitinpäivään. Viikon aikana turvallisuusviestintätoimiston henkilöstö koulutti vammaispalveluja tuottavan Eteva-kuntayhtymän asiakkaita ja henkilöstöä yhteensä 21:ssä eri Etevan kohteessa.

Etevassa harjoituksia ja luentoja

Poistumisharjoitus on alkamassa vaikea- ja monivammaisten toimintakeskuksessa Järvenpäässä. Harjoituksesta on kerrottu etukäteen asiakkaille ja useampaa jännittää. Kun merkkiäni viimein kuuluu, asiakkaat lähtevät poistumaan ulos kokoontumispaikoille ohjaajiensa avustamina. Pyörätuolilla liikkuvia on parisenkymmentä, joten auttavia käsi-pareja tarvitaan. Ohjaajat toimivat ripeästi ja määrätietoisesti. Hetken kuluttua toimintakeskuksen johtaja saa tiedon, että kaikki ovat päässeet ulos. Muutamalta asiakkaalta irtoaa kunnan tuuletus. Hyvin meni, jee!

Marraskuun lopulla pidetyllä Paloturvallisuusviikolla Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen turvallisuusviestintätoimiston henkilöstö jalkautui 21:een vammaispalveluja tuottavan Eteva kuntayhtymän kohteeseen.

Poistumisharjoituksia toteutettiin viidessä toista kohteessa. Kohteiden koko vaihteli viiden asukkaan ryhmäkodista lähes sadan asiakkaan toimintakeskukseen. Pelastuslaitoksen turvallisuuskouluttajat seurasivat harjoituksen toteutusta ja harjoituksen jälkeen pidettiin yhdessä palautekeskustelu. Joissakin kohteissa tehtiin lisäksi lyhyt turvallisuuskävely, jossa henkilökunnan kanssa tutustuttiin muun muassa poistumisteihin ja paloturvallisuustekniikkaan.

Kaikissa kehitysvammaisten ryhmäkodeissa poistumisharjoitusta ei pidetty asiakkaiden aistiylherkkyyden ja niiden haasteiden takia, joita poistumisharjoitus olisi tuonut asiakkaille päivärutiineista poiketessa. Harjoituskohteisakin pitäydettiin oikean palokellon laukaisulta samasta syystä. Henkilökunta kysyi aiheellisesti, miten käy oikeassa tilanteessa, kun vastaan hangoittelevaa asukasta yritetään tuoda ulos tai kun asiakas täytyisi nostaa säkkituolista pyörätuoliin kaiken tohinan keskellä.

Kohteissa, joissa harjoitusta ei järjestetty, pidettiin turvallisuusluento.

Ensihoitajan työstä turvallisuuskouluttajaksi siirtynyt **Ari Heikkilä** kiersi viikon aikana useissa toimipisteissä kouluttamassa ja seuraamassa harjoituksia.

- Asioiden oppiminen ja opettaminen vaatii asennetta, päämäärää ja tahtoa kaikilta osapuolilta, Heikkilä sanoo.

Uudet www.ku-pelastus-fi -kotisivut

Pelastuslaitoksen kotisivujen uudistaminen osoittautui isoksi ja työlääksi projektiksi. Sivujen uusimisesta oli puhuttu jo vuosia. Vuoden 2014 syksyllä sivut olivat jo lähes valmiit, tietoturva-asioden kanssa painiessa niiden julkaisu siirtyi kuitenkin seuraavan vuoden puolelle. Nettisivu-uudistuksella haluttiin parantaa ja selkeyttää kansalaisen saamaa palvelua pelastuslaitoksen verkkosivuilla.

Varautumistoimisto

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa olosuhteissa. Palveluiden ja toimintojen riskien ja jatkuvuuden hallinta, häiriöiden ennakointi ja varautuminen sekä näihin liittyvä valmiussuunnittelu ovat varautumista. Pelastuslaitoksella tätä toimintaa koordinoi ja ohjaa varautumistoimisto.

Varautumistoimisto henkilöstö työskenteli kuntien apuna asiantuntijana ja ohjaajana, kun kunnat päivittivät omia valmiussuunnitelmiaan. Työssä perehdyttiin kuhunkin kuntaan yksilöllisesti, jotta ne saivat täsmällisesti tarvitsemaansa apua.

Varautumistoimiston henkilöstö osallistui kuntien valmiussuunnittelun johtoryhmien kokouksiin kutsuttuina asiantuntijoina, kokouksia kertyi yhteensä 18 kappaletta.

Varautumistoimistossa päivitettiin myös kuntien johtokeskusten KUP -yhteyshenkilöjärjestelmä.

Neljä Keski-Uudenmaan kuntaa järjesti valmiusharjoituksen, joissa varautumistoimiston väki työskenteli tukena. Lisäksi varautumistoimisto osallistui AVI:n järjestämään alueelliseen VIRVE-harjoitukseen sekä Tuusulan Seudun Veden valmiusharjoitukseen.

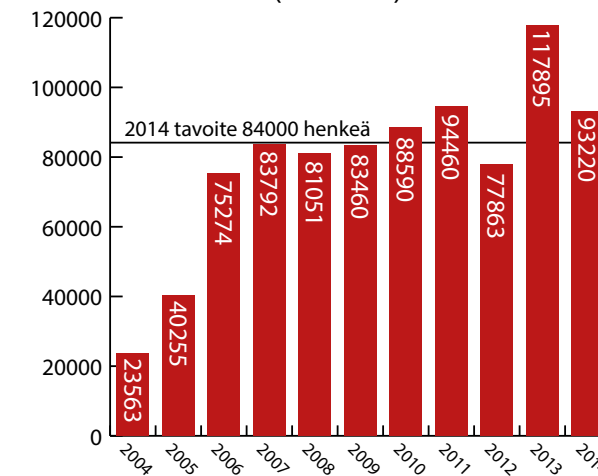
Varautumistoimisto laati konsulttityönä Vantaan kaupungin kanssa kaupungin riskienhallinnan nykytilan ja riskienhallintapolitiikan. Pelastuslaitoksen omassa varautumisessa laitoksen valmiussuunnitelma tarkastettiin ja päivitettiin yhdessä laitoksen vastuualueiden kanssa. Väestöhälytinjaiksesta laadittiin erillinen kehittämissuunnitelma ja päivitettiin järjestelmän ylläpitosuunnitelma.

Varautumistoimisto aloitti kehittämisprojektin, jossa se laatii poikkeusolojen riskianalyysin ja valmistelee kuntien varautumisen mittausjärjestelmän. Poikkeusolojen riskianalyysia ryhdyttiin laatimaan alueellisena HIKLU-yhteistyönä Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan ja Helsingin pelastuslaitosten kanssa. Työssä kartoitetaan ensin sotilaallisen toiminnan aiheuttamat riskit yhdessä puolustusvoimien kanssa. Työ on laaja ja se tulee jatkumaan edelleen. Seuraavaksi kartoitetaan muiden poikkeusolotilanteiden riskejä ja tarkennetaan sotilaallisen toiminnan siviiliväestölle aiheuttamia riskejä.

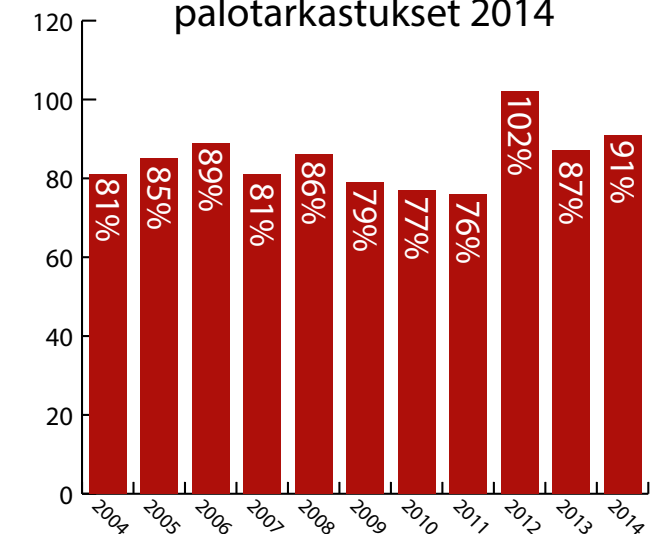
Kuntien varautumisen mittausjärjestelmää on kehitetty ideatyönä jo pitempään, mutta nyt se saatiin kunnolla vauhtiin, kun Kuntaliitto ja Huoltovarmuuskeskus perustivat kaksivuotisen KUJA-projektin kuntien jatkuvuuden hallinnan kehittämiseksi. Valtakunnallisen KUJA-projektin keskeinen työkalu on kuntien varautumisen kypsyysanalyysi, jonka mallina on käytetty Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen varautumistoimiston kehittämää varautumisen mittausjärjestelmää.

Kuntien varautumisen mittausjärjestelmällä, kypsyysanalyysillä, pyritään selvittämään, miten hyvin kunta on ennakoanut mahdollisia onnettomuuksia ja muita turvallisuuspoikkeamia ja varautunut niihin. Kysymysten avulla selvitetään mm. kunnan jatkuvuuden hallinnan johtamista, toimintavarmuuden kehittämistä, häiriö- ja kriisisuunnittelua sekä häiriönhallintaa ja kriisi johtamista. Varautumisen osat alueiden tasot pisteytetään viiteen luokkaan; heikkoon, puutteelliseen, perustasoon, sitoutuneeseen ja edelläkävijään. Näin voidaan mm. löytää heikkoudet ja toisaalta kehittämisen painopisteet kunnan palvelujen jatkuvuuden hallinnassa ja varautumisessa.

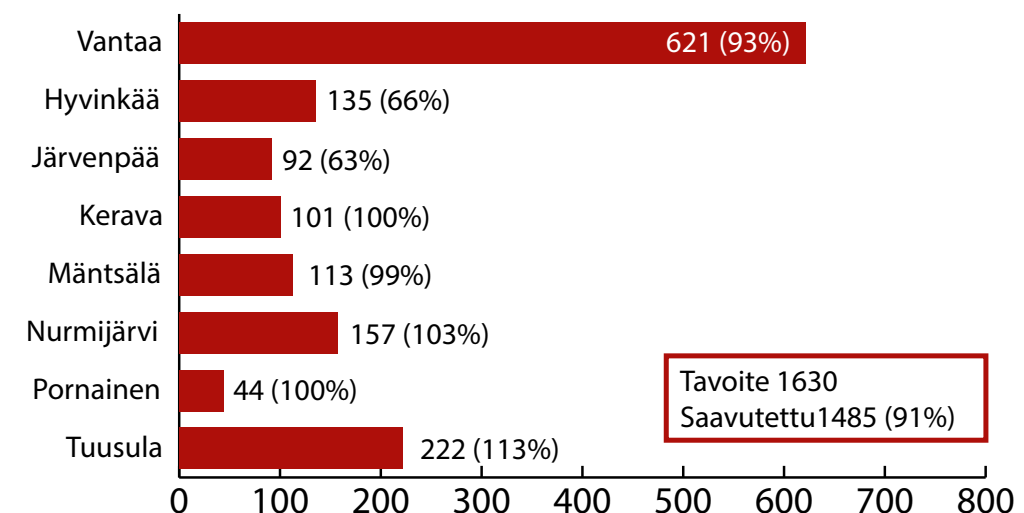
Turvallisuusviestintä ja -opetus 2014 (henkilöä)

Valvontakohteiden toteutuneet palotarkastukset 2014

Valvontakohteiden toteutuneet palotarkastukset kunnittain 2014

Hallinto

Pelastuslaitos teki positiivisen tuloksen

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa johtoryhmä, johon kuuluvat pelastusjohtaja, apulaispelastusjohtaja, pelastuspäällikkö, riskienhallintapäällikkö ja suunnittelupäällikkö. Johtoryhmä on osa hallintoyksikköä, joka vastaa henkilöstöhallinnosta ja sen koordinoinnista sekä taloudesta.

Toimintavuoden aikana talouspäällikön tehtävään perehdytettiin Rami Jokinen. Hän työskentelee Vantaan kaupungin hallinnossa, ja hänen työnkuvaansa kuuluvat myös pelastuslaitoksen talouspäällikön tehtävät. Hallinnon tehtävät jaetaan pelastuslaitoksen johtoryhmän sekä Vantaan talouspalvelukeskuksen ja Vantaan henkilöstökeskuksen kesken, yhteistoiminta on sujunut hyvin.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen asioista päättää viisitoistajäseninen johtokunta. Sen jäsenistö koostuu pelastuslaitoksen kuntien poliitikoista. Viime kunnallisvaalien yhteydessä johtokunnan kokoonpano koki ison muutoksen. 10 vuotta puheenjohtajana toiminut Juha Nyberg sanoo johtokuntatyöskentelyn päässeensä kuitenkin hyvään ja asialliseen vauhtiin – johtokunnassa vallitsee hyvä henki.

Säästöt ovat purreet

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on jo pitkään noudattanut Vantaan kaupungin säästöohjelmaa. Kun valtio toimintavuoden aikana ilmoitti jokaisen pelastuslaitoksen säästötavoitteista, ei Keski-Uudenmaan pelastuslaitos suostunut mukaan. Johtokunnan puheenjohtaja Juha Nyberg kiittelee pelastuslaitoksen johtokuntaa, joka piti linjansa, joka perusteltiin sillä, että on säästetty jo.

- Niin kauan (10 vuotta) kun minä olen ollut mukana, on säästetty. Nyt johtokunta laittoi sille lopun. Ei ole tarvetta enää ja säästöt ovat purreet, puheenjohtaja Nyberg sanoo.

Pelastuslaitos teki toimintavuonna positiivisen tuloksen. Tilikaudelle kirjattiin poistojen jälkeen ylijäämää 150 160 euroa.

Pelastustoimen tulosta paransi tarkastus- ja valvontamaksujen arviota suurempi tulokerätytymä. Materiaaliostoissa alitettiin arvioidut kulut mutta palveluiden ostoissa arvio ylittyi.

Henkilöstökulut jäivät noin 768 000 euroa arvioitua pienemmiksi. Suurimmat syyt tähän olivat virkojen täyttämättä jättäminen hallinnossa, päällystössä ja tukipalveluissa sekä ensihoidon ja pelastuksen synergiaedut henkilöstöresurssien käytössä.

Myös ensihoito saavutti ylijäämäisen tuloksen. Menoarvio oli toteutumaa suurempia ja tuloja kertyi 43 000 euroa arvioitua enemmän.

Ensihoidon kuljetustuloja kertyi 3 040 468 euroa. Ensihoidon sopimuksissa on eroja Peijaksen alueen ja Hyvinkään sairaanhoitoalueen välillä. Hyvinkään sairaanhoitoalueen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ensihoidosta saadut tulot tilitetään sairaanhoitoalueelle takaisin. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin 1 690 540 euroa, kun taas Peijaksen sairaanhoitoalueelle 1 349 928 euroa jäi pelastuslaitoksen käyttöön Sairaankuljetustulojen lisäksi ensihoidon tuloja ovat muun muassa oppilaitosten korvaukset harjoittelijoista.

Poistoajkoja pidennettiin

Raskaankaluston poistoajat saatiin pidentettyä neljästä vuodesta kymmeneen vuoteen. Käytäntö aloitettiin toimintavuoden 2014 alusta alkaen. Poistot ylittivät talousarvion 212 338 eurolla, se johtui kaluston suunniteltua aiemmasta käyttönotosta.

- Poistojen pidentäminen oli järkevä päätös Vantaan kaupungilta, sillä raskaskalusto on pelastuslaitoksen käytössä keskimäärin 20 vuotta, apulaispelastusjohtaja Jorma Alho sanoo.

Investoinnit alitettiin

Vantaan valtuusto asetti toimintavuodelle sitovan tavoitteen, jossa investointeja saisi kertyä enintään 2 775 tuhatta euroa. Koska hankinnat siirtyivät osittain vuodelle 2015, tavoite alitettiin. Investointeihin kului 2 183 tuhatta euroa.

Toimintakaudella pelastus- ja sammutusyksiköihin sekä muuhun ajoneuvokalustoon käytettiin 1 789 tuhatta euroa. Muuhun pelastus- ja huoltokalustoon kului 59 tuhatta euroa. Asema- ja johtokeskuskalustoon käytettiin 335 tuhatta euroa.

Henkilöstö mukana

Pelastuslaitoksella kokoontuu noin kerran kuussa yhteistoimintaryhmä (YTR), jonka kokoonpanoon on nimetty jokaiselta asemalta ja jokaisesta toimistosta väkeä. YTR:n tarkoitus on jakaa tietoa ja käydä keskustelua pelastuslaitosta koskevista asioista.

Toimintavuonna pelastuslaitoksella tehtiin Kunta10-kysely, vastausprosentti oli 57. Tulokset noudattelivat vuotta aiemmin tehdyn kyselyn tuloksia. Haasteina on uhka ja väkivaltatilanteiden kohtaaminen työssä sekä henkilöstön oma arvio jaksamisestaan eläkeikään asti.

Toimintavuonna pelastuslaitoksen ensihoito-toimisto järjesti henkilöstölleen työturvallisuus-päivän, joka tarjosi koulutusta uhka- ja vaaratilanteisiin sekä työturvallisuuteen yleensä. Koulutuksen tarve oli noussut esiin vuoden 2013 Kunta10-kyselystä. Koulutus sai hyvän vastaanoton ja sitä tilattiin pelastuslaitoksen ulkopuolellekin.

Toimintavuonna 2014 sairauspoissaoloja oli 8684 päivää ja sairauspoissaoloprosentti oli 5,1 %, Vuonna 2013 sairauspoissaoloja oli 7871 ja sairauspoissaoloprosentti 4,68. Ensijaisesti lisäys johtui yli 30 pv kestävien sairauspoissaolojen lisääntymisestä. Henkilöstön uudelleen sijoituksessa ei ole onnistuttu yhtä hyvin kuin aikaisempina vuonna.

Pelastuslaitoksen henkilöstölle järjestetään myös valokuvauskoulutusta. Koulutukseen osallistuneet harjoittelivat kuvaamista erilaisissa haastavissa olosuhteissa.

Tuloslaskelman lyhennelmä (1 000 €)	Talousarvio 2014	Toteuma 2014	Poikkeama
Liikevaihto	35 391	35 745	355
Liiketoiminnan muut tuotot	53	273	220
Materiaalit ja palvelut	-4 504	-4 502	2
Henkilöstökulut	-25 181	- 24 413	768
Poistot ja arvonalentumiset	-1 394	-1 602	-212
Liiketoiminnan muut kulut	-4 360	-4 179	181
Liikelyijäämä (-alijäämä)	6	1 319	1 314
Rahoitustuotot ja -kulut	0	2	2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	6	1 321	1 316
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	129	129	0
Vapaaeht. varauksen lisäys(-) tai vähenn	0	-1 300	-1 300
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	135	150	16

Rahoituslaskelman lyhennelmä (1000€)	Talousarvio 2014	Toteuma 2014	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 244	917	-2 161
Rahoituksen rahavirta	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-730	-730
Rahavarojen muutos	-1 244	187	-1 431

Investointien lyhennelmä (1 000 €)	Talousarvio 2014	Toteutuma 2014	Poikkeama
Pelastus- ja sammuksyksiköt, muu ajoneuvokalusto	2 395	1 789	606
Muu pelastus- ja huoltokalusto	120	59	61
Asemakalusto	220	316	-96
Johtokeskukset	0	19	-19
Väestönsuojelujärjestelmät	20	0	20
Investoinnit yhteensä	2 755	2 183	572
Valtionosuudet ja luovutustulot	100	173	73
Investoinnit netto	2 645	2 010	635

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVERK
KESKI-UUSIMAA DEPARTMENT FOR RESCUE SERVICES

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Teknikontie 4, 01530 Vantaa

puh. 09-8394 0000

fax. 09-8394 0020

WWW: <http://www.ku-pelastus.fi>

e-mail: pelastuslaitos@ku-pelastus.fi tai
etunimi.sukunimi@ku-pelastus.fi

Mellersta Nylands räddningsverk

Teknikervägen 4, 01530 Vanda

tel. 09-8394 0000

fax. 09-8394 0020

WWW: <http://www.ku-pelastus.fi>

e-post: pelastuslaitos@ku-pelastus.fi eller
fornamn.efternamn@ku-pelastus.fi

Keski-Uusimaa Department for Rescue Services

Teknikontie 4, 01530 Vantaa - Finland

tel. +358-9-8394 0000

fax. +358-9-8394 0020

WWW: <http://www.ku-pelastus.fi>

e-mail: pelastuslaitos@ku-pelastus.fi or
first name.last name@ku-pelastus.fi

